

Kæmp for alt, hvad du har kært

Christian Fries fra Kollund blev en af modstandsbevægelsens helte under Anden Verdenskrig og døde i koncentrationslejren i Svesing i efteråret 1944.

ANMELDELSE

Sønderborg. Når man betragter mindestenen på Fjordvejen i Kollund for de modstandsfolk fra egnen, der ikke slap fra de fem forbandede år med livet i behold, er også Christian Fries nævnt som en af de faldne. Hvert navn på en mindesten rummer sin helt egen historie, og sådan er det i hvert fald med Christian Fries. Faktisk blev han ifølge forfatteren Pernille Juhl i al ubemærkethed en af modstandskampens mest værdifulde mænd. Hun har netop udgivet romanen »Frihed og ære«. Ord, der også er nævnt på mindestenen, og som var drivkraften bag Christian Fries - og mange andres - engagement i kampen mod den tyske besættelsesmagt.

Soldaten Christian Fries blev af den legendariske Arne Sejrh hyret til at stå for opbygningen af den militære efterretningstjeneste under Studenternes efterretningstjeneste, og især står videregivelsen af oplysninger om nazisternes farlige V2-raketter for Christian Fries' store bedrift.

Det var en blanding af blind tillid til en kontaktperson til den polske modstandsbevægelse Felicia og forbindelse til dansksindede i Sydslesvig, der satte den tidligere elev fra Duborg-Skolen i Flensborg i stand til at levere en række værdifulde oplysninger til englænderne om disse V2-bomber

Den polske forbindelse blev skabt i København, og via Christian Fries' kontakter til det danske mindretal - det var sådan set gennem en tidligere lærer på Duborg-Skolen, at Christian Fries kom ind i modstandsbevægelsen - blev den lokale Helga Bruhn ansat på den fabrik i Sydslesvig, der var med til at fremstille dele til V2-raketteren.

Hun smuglede papirer og tegninger ud, fotograferede dem hjemme og anbragte så originalerne på virksomheden igen dagen efter. Fotografierne blev smuglet over grænsen til Danmark af en bekendt - Mathilde Peters - og via Sverige sendt videre til England.

Døde af sult og sygdom

Som mange andre unge mænd anser man sig for at være udødelig, men efter jødernes flugt i 1943, politiets arrestation og generalstrejken i 1943 skærpes situationen væsentligt, og den 20. maj 1944 går det galt: Christian Fries og en kammerat, Aksel - de to havde kendt hinanden fra soldatertiden i Sønderborg i 1939 - blev anholdt. De blev først ført til Vestre Fængsel, derefter overført til Frøslevlejren, sendt videre til Neuengamme, og Christian Fries døde den 18. november 1944 af kulde, sult, sygdom og overanstrengelse i koncen-

Pernille Juhl skrev bogen om Christian Fries efter at være blevet kontaktet af familien til den faldne modstandsmænd. (PR-foto)

RESÜMEE

Handlungssatte Schilderung

Christian Fries aus Kollund war einer der Helden der dänischen Widerstandsbewegung während des Zweiten Weltkriegs. Er starb im Herbst 1944 im Konzentrationslager Schwesing in Südschleswig. Die aus Sønderborg stammende Schriftstellerin Pernille Juhl hat soeben ihren Roman »Frihed og ære« (Freiheit und Ehre) veröffentlicht - eine handlungssatte Schilderung eines spannenden Stücks dänischer Geschichte.

Die Leser werden hautnah an die Grenzregion, die schweren Familienbande und vor allem Christian Fries geführt, dessen Einsatz im Zweiten Weltkrieg erst jetzt an die Öffentlichkeit gelangt und durch Pernille Juhls Hand zu einem Buch wird, das man nicht aus der Hand legen mag.

Pernille Juhl

- Født i 1963 i Sønderborg.
- Kemiingeniør på Danmarks Ingeniør Akademi
- Har tidligere udgivet »Vent på mig Marie«, »Når solen står højest« og »Efter mørke«.

trationslejren i Svesing ved Husum.

Undervejs i beretningen om modstandsarbejdet med udgangspunkt i et kontor i det indre København kommer vi også tæt på Christian Fries' familieliv, som også var usædvanligt: Han var søn af en husholderske fra Bov, der i 1916 fødte sønnen uden for ægteskab. Han voksede op hos en onkel og tante i Kollund og

blev uddannet bager, inden han gik ind i militæret, og krigens komme beseglede hans skæbne. Han nåede ikke at blive gift med sin barndoms-kæreste fra Kollund. Hun blev gift til anden side, og det sidste afskedskys og løftet »efter krigen...« blev aldrig fulgt op.

Det er en gribende historie, Pernille Juhl har samlet op. Det er især på baggrund af efterladte breve og andre dokumenter fra familien, at denne helteberetning nu ser dagens lys. Vi kommer tæt på grænseegnen, svære familiemæssige bånd og først og fremmest Christian Fries, hvis bidrag under Anden Verdenskrig først nu løftes ud i offentligheden og i Pernille Juhls hånd gjort til en rigtig pageturner.

Pernille Juhl, »Frihed og ære«, Juhl's forlag, 365 s., kr. 249,95

Ole Sørensen
os@fla.de